

Z d ô v o d o v:

Zmätočná sťažnosť bola založená na číselne uvedenom dôvode zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p.

Z toho, že súd prvej stolice vyriekol, že sťažovateľ nemohol vedieť, že srna dostala sa do rúk obžalovaného A. »zločinom« krádeže, neľze uzatvárať, že sťažovateľ nevedel, že sa obžalovaný A. dopustil krádeže. Išlo tu len o rozlišovanie kruhu vedomosti sťažovateľa o okolnostiach spáchania krádeže a keďže súd prvej stolice uznal, že sťažovateľ nevedel, že obžalovaný A. spáchal krádež za okolností, ktoré viedly súd ku kvalifikovaniu krádeže za zločin, ale že preca vedel, že spáchal krádež, spadajúcu aspoň pod kvalifikáciu prečinu, — niet v tom právneho omylu.

Nesprávne namieta ďalej zmätočná sťažnosť, že podľa zákona čís. 57/1936 Sb. z. a n. pytliactvo nie je krádežou a že preto je tu vylúčená skutková povaha ukryvačstva. Nižšie súdy správne vyriekly, že ustanovenie § 1 zák. č. 57/1936 Sb. z. a n. o trestaní pytliactva podľa ustanovení trestného zákona o krádeži znamená toľko, že pytliactvo je krádežou v smysle predpisov trestného zákona. Citovaný zákon používa bežného výrazu »pytliactvo« na označenie druhu ukradnutých vecí a spôsobu spáchaní krádeže. Plynie to tiež z ustanovenia 2. odst. § 1 cit. zák. (najmä z výrazu »tiež«), podľa ktorého pre kvalifikáciu pytliactva ako zločinu alebo prečinu platia predpisy o krádeži s doplnením uvedeným v citovanom odstavci 2. Dôvod zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. sa tu tedy nevyskytuje.

Čís. 6009.

Pomluvou směřující proti »N-ovcům« (příslušníkům politické strany, jejímž vedoucím volebním kandidátem byl N.) bylo ublíženo na cti i N.; proto je N. oprávněn k soukromé žalobě.

Vyměřil-li soud vinníku za přečin podle § 2 zákona o ochraně cti podle druhé sazby tohoto ustanovení s použitím § 92 tr. zák. a se zřetelem na § 2, čís. 2 zákona čís. 284/1920 Sb. z. a n. trest v druhu uzamčení, zachoval hranice zákonem stanovené při dovoleném zmírnění trestu a nezavinil zmatek podle § 385, čís. 2 tr. ř.

(Rozh. ze dne 20. října 1937, Zm IV 539/37.)

Obžalovaný napsal a jako odpovědný redaktor periodického časopisu dal v něm uveřejniti dva články. V prvním, nadepsaném »Trhlina v gloriole. Ukradené auto agitační prostředek N.« kritisoval obžalovaný způsob předvolební agitace N-ovců (příslušníků politické strany, jejímž vedoucím kandidátem pro tehdejší volby byl N.) a vytýkal jim, že při ní používají ukradeného auta. V druhém článku předhazoval pisatel N-ovcům, že ačkoli při agitacích hojně osočovali policii, museli býti právě policii vděční za ochranu před rozlíceným davem politických odpůrců. O N. pak uvedl, že byl na volebních letácích vyobrazen v nepří-

jemné situaci při smrti X. (vynikajícího činitele veřejné správy). N. se cítil obsahem těchto článků dotčen na své cti a podal na obžalovaného žalobu pro přečin pomluvy podle § 2 zákona o ochraně cti. Soud prvního stolu zprostil obžalovaného obžaloby s odůvodněním, že se mu podařil důkaz pravdy. Naproti tomu odvolací soud uznal obžalovaného vinným podle obžaloby, dospěl k přesvědčení, že se mu nepodařil ani důkaz pravdy, ani důkaz omluvitelného omylu, a odsoudil ho podle druhé sazby § 2 zák. o ochraně cti s použitím § 92 tr. z. a se zřetelem na § 2, č. 2 zák. č. 284/1920 Sb. z. a n. k trestu 15 dní uzamčení. Pokud se týče prvního článku, uvedl tento soud v důvodech svého rozhodnutí: »Jak nadpis článku, tak jednotlivé jeho zažalované části jsou v úzké spojitosti a toho obsahu, že naznačují, že N., t. j. soukromý žalobce, užíval k volební agitaci ukradeného auta, a musí v každém čtenáři tohoto článku vzbuditi podezření neb domněnku, že soukromý žalobce o tom věděl, vždyť ukradené auto je spojováno s jeho politickou činností a mluví se v důsledku toho o »trhlině v jeho gloriole«. Článek ten neměl zřejmě jiného cíle, než charakterisovati soukromého žalobce ve špatném světle, skutečnosti v něm tvrzené musely se dotýkati jeho dobrého jména a pověsti a mohly míti za následek vydání ho v opovržení neb snížení v obecném mínění, neb každý člověk, který používá kradených věcí, utrpí trhlinu na svém dobrém jménu.« Pokud jde o předhůzku v druhém závadném článku, že N. je vyobrazen na letáčích v nepříjemné situaci při smrti X., uvedl odvolací soud: »Z této věty každý soudný čtenář musí vyčísti, že ona nepříjemná situace, ve které je N. vyobrazen, musí míti v sobě pro soukromého žalobce něco ponižujícího, nečestného, nebo nedovoleného. Proto je to tvrzení, které by mohlo soukromého žalobce v očích veřejnosti ponížiti nebo uvésti ho v opovržení.«

Nejvyšší soud zmatečnou stížnost obžalovaného zčásti odmítl, zčásti ji zamítl.

Z d ů v o d ů:

Po zákoně z důvodu zmatečnosti podle § 385, čís. 1 a) tr. ř. uplatněná zmatečná stížnost vytýká, že podle obsahu článku nebyl napadán osobně N., ale N-ovci t. j. strana N-ova, a z toho zmatečná stížnost dovozuje, že soukromý žalobce ve smyslu § 15 zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n. nemá oprávnění k žalobě. Názor zmatečné stížnosti je mylný.

Při posouzení smyslu a obsahu projevu přihlédne soud ve smyslu § 8, odst. 3 zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n. ke všem částem projevu, které zřejmě vnitřně souvisí, a to i když určitá část projevu, obsahující takové souvisící skutečnosti, není stíhaná.

Obžalovaný v nadpise prvního článku a v obsahu obou článků uvedl i jméno soukromého žalobce, a to v inkriminované souvislosti, tedy patrně pomluvou směřující proti N-ovcům jako souboru osob, měl býti postižen pomluvou i soukromý žalobce, kterého články zřejmě k N-ovcům počítají a mezi těmito i zvlášť jménem označují.

Obsah a souvislost obou článků a zvláště nadpis »Trhlina v gloriole. Ukradené auto agitační prostředek N.« způsobem průměrnému čtenáři poznatelným zřejmě poukazují na osobu soukromého žalobce, takže inkriminovaný obsah mohl býti čtenářem rozuměn jako útok proti soukromému žalobci. Vzhledem na obsah článků a jejich stylistickou úpravu musel si býti i obžalovaný vědom toho, na koho průměrný čtenář bude vztahovati obsah článků. Nemýlil se proto odvolací soud, když dovodil, že se inkriminovaný obsah dotýká cti soukromého žalobce a že uražený je oprávněn k soukromé žalobě . . .

Námítka zmateční stížnosti, že obžalovaný netvrdil o soukromém žalobci, že on auto ukradl, nevyvrací správné důvody odvolacího soudu, na které proto stačí poukázati.

Zmateční stížnost dále namítá, že zprávou o rozšiřování letáků obžalovaný sděloval jen to, co se před volbami dělo, a proto tento čin obžalovanému nemůže býti přičítán jako přečin pomluvy. Zmateční stížnost v tomto směru dále sama připouští, že nepříjemná situace při smrti jisté osoby není žádným polichocením. Takto uplatněná zmateční stížnost nevyvrací správný závěr odvolacího soudu, že tato část článku dotýká se cti soukromého žalobce. Když tedy obžalovaný takovou okolnost o soukromém žalobci vědomě dále sděloval, právem je činěn i v tomto směru zodpovědným. Zmateční stížnost je proto v této části bezzákladná.

Z důvodu zmatečnosti podle § 385, čís. 2 tr. ř. uplatněná zmateční stížnost namítá, že při použití § 92 tr. z. měl býti vyměřen trest peněžitý a nikoli trest na svobodě. Zmateční stížnost není základná.

Na čin obžalovaného je podle § 2, sazba 2 zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n. stanoven trest vězení od 3 měsíců do jednoho roku.

Při použití § 92 tr. z. může býti druh trestu snižen až na nejnižší míru, t. j. v souzeném případě vzhledem na ustanovení § 2, čís. 2 zák. čís. 284/1920 Sb. z. a n. na nejkratší, zákonem přípustnou výměru trestu uzamčení. Teprve v tom případě, když by i tato nejnižší výměra byla nepřiměřeně přísná, může býti uložen jiný druh trestu.

Vyměřením trestu v druhu uzamčení zachoval tedy odvolací soud hranice zákonem stanovené při dovoleném zmírnění trestu a nezavinil vytýkaný věcný zmatek.

Čís. 6010.

Ak rozhodujú súdy vyšších stolíc o započítaní väzby vytrpenej po vynesení odsudzujúceho rozsudku súdu prvej stolice, prislúcha im rozhodnúť tiež o tom, v a k o m t r v a n í má byť väzba započítaná; pri treste káznice alebo žalára musí byť väzba započítaná do trestu len pomernou časťou, so zreteľom na ťažkosť uloženého trestu.

(Rozh. zo dňa 20. októbra 1937, Zm IV 545/37.)